

Dagboek Duizendmaal dank

Ook van Ann Voskamp

*Duizendmaal dank. Zoek het ware leven waar het te vinden is:
vlak voor je neus*

*Het mooiste uit Duizendmaal dank. Vind je vreugde in de dingen
die er echt toe doen*

*Duizendmaal dank. Vijf gespreksrondes over het ontroerende boek
van Ann Voskamp (Gespreksgids)*

*Duizendmaal dank. Vijf gespreksrondes over het ontroerende boek
van Ann Voskamp (DVD)*

Gebroken leven. De uitdagende weg naar overvloed

Wees een geschenk. Van gebrokenheid naar overvloed

Het grootste geschenk. Het liefdesverhaal van Kerst

Pak het grootste geschenk maar uit. Samen Kerstfeest vieren

ANN VOSKAMP

Dagboek
Duizendmaal
dank

*Op zoek naar genade
voor elke dag*

Uitgeverij Van Wijnen - Franeker

Vormgeving omslag: Garage BNO, www.garage-bno.nl

Omslagfoto: © altanaka, Shutterstock

Vormgeving binnenwerk: Garage BNO, www.garage-bno.nl

ISBN 9789051945676

Originally published in the U.S.A. under the title: *One Thousand Gifts*
Devotional

Copyright © 2012 by Ann Morton Voskamp

Translation copyright © 2018 by Ann M. Voskamp & Uitgeverij Van Wijnen

Vertaling: Dingeman van Wijnen & Monica van Bezooijen

Published by permission of Zondervan, Grand Rapids, Michigan,
in association with William K. Jensen Literary Agency, 119 Bampton Court,
Eugene, Oregon 97404, USA

www.duizendmaaldank.nl

www.uitgeverijvanwijnen.nl

Ann Voskamp is ambassadeur voor Compassion International.

www.compassion.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvou-
digd in welke vorm dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestem-
ming van de uitgever. No part of this book may be reproduced in any form
whatsoever or in any language without previous written permission by the
publisher.

Voor het drietal uit Oregon
dat altijd geloofd heeft dat je alleen
kunt vliegen op zijn vleugels van genade
als je rechtovereind blijft in de wind.

INHOUD

Inleiding: Jouw reis met genade 9

1. Tellen | 13
2. Een keuze | 17
3. Prioriteiten | 20
4. Denken en danken | 24
5. Naar de sterren reiken | 27
6. Onbevreesd | 30
7. Vertrouwen | 33
8. Tijd genoeg | 37
9. Zaadpluis | 40
10. Kathedraalmoment | 43
11. Symfonie | 47
12. Lelijk-mooi | 50
13. Graffiti | 52
14. Kraak de code | 55
15. Namen noemen | 58
16. Bidden en danken | 61
17. Zeepbellen | 64
18. Spijkers uitdrijven | 67
19. Wakker worden | 70
20. De bron | 73
21. Staren | 76
22. Schriftbril | 79
23. Lege vazen | 82
24. Schoonheid | 86
25. De Bruggenbouwer | 90
26. Transformatie | 93
27. Dit moment | 96

-
-
-
28. Gezichtspunt | 98
  29. Verrassing | 101
  30. Zaad | 104
  31. Onkruid | 107
  32. Dieper buigen | 110
  33. Manna | 113
  34. Een stuk brood | 117
  35. Huwelijksgeschenken | 120
  36. Liefdeslied | 124
  37. Honderd keer per dag | 126
  38. Optellen | 129
  39. Uitstorten | 132
  40. Zandkasteel | 137
  41. Het probleem van het goede | 140
  42. Woord-manna | 144
  43. Eindeloze liefde | 148
  44. Overgave | 151
  45. Gehoorzaamheid | 154
  46. Afgrondmomenten | 158
  47. Houvast | 162
  48. Liturgie | 165
  49. Duisternis en licht | 168
  50. Gespannen snaren | 172
  51. Breuklijnen | 175
  52. Danken voor alles | 179
  53. Het gewicht van heerlijkheid | 183
  54. Amaryllis | 188
  55. Een geschenk | 191
  56. Tederheid van de Trooster | 193
  57. Kringloop | 197
  58. Open je hand | 200
  59. Toet! Toet! | 203
  60. Voeten wassen | 208

INLEIDING

Jouw reis met genade

Het begon allemaal spontaan, ongepland. Een van die dingen die God laat groeien op de meest onverwachte plekken.

Een vriendin daagde me uit om een lijst te maken van duizend dingen die mij dierbaar zijn. Ik nam de uitdaging aan, duizend dingen – duizend *genademomenten* – op een stille, bescheiden blog. En voor ik het wist, begon dankbaarheid aan God mij volledig te veranderen.

Tot mijn verbazing vond ik uiteindelijk meer dagelijkse verwondering en verrassende schoonheid dan ik ooit had verwacht. En in een paar korte jaren heeft deze dagelijkse zoektocht naar Gods zegeningen, naar zijn heerlijkheid, mij binnengeleid in een voller leven. Een leven vol vreugde! In de afgelopen jaren heb ik meer dan vierduizend geschenken opgeschreven... en ik ga er nog steeds mee door. Als je eenmaal bent begonnen, hebt geproefd en ontdekt wie God is, kun je niet meer ophouden Hem te prijzen. Duizenden mensen begonnen aan hun eigen lijst – in gevangencellen en op sterfbedden, in sloppenwijken, door geloof alleen – en ik overdrijf niet als ik zeg dat wij, ikzelf en die ontelbare anderen, overwinnaars zijn geworden door Hem te danken.

Hoe het allemaal zo ver kwam?

Een paar jaar geleden besloot ik om te leven vanuit dankbaarheid, omdat ik geloofde dat Jezus dat elke dag deed, ongeacht zijn omstandigheden. En ik ontdekte dat door te danken voor elk moment en ervan te genieten als brood uit zijn hand, ik er de

kracht en de genade van God zelf in vond. Ik schreef een boek over deze zoektocht naar dankbaarheid dat *Duizendmaal dank* heet. Ik begon niet met een specifiek plan, maar door deze bewuste, dagelijkse oefening om te danken, onderging ik een verandering die ieder aspect van mijn leven beïnvloedde – inclusief alle gebrokenheid. God begon me de zegeningen, de liefdesgeschenken te tonen die er waren, vlak voor mijn neus, klaar om gezien, om ontvangen te worden. De dingen die je zo gemakkelijk over het hoofd ziet, de kleine dingen – en vooral de moeilijke – werden voor mij een levenwekkende stroom van vreugde *in Hem*.

Zelfs als ik soms ongeduldig ben of onwillig, als ik geconfronteerd word met ruzie en verdriet, ben ik begonnen om te aanvaarden dat zelfs het onmogelijke een mogelijkheid schept om God te danken, om de goedheid en genade van de Gever van alles te ervaren!

Er zijn altijd alleen maar meer zegeningen.

En het zijn er altijd meer dan ik verwacht.

En jij? Jij, midden in het leven, midden in de chaos, denk je ook aan het tellen van duizend zegeningen, aan je leven richten op de vreugde in Christus, aan God liefhebben en voor altijd van Hem genieten? Het is zo mooi om te zien hoe Hij onze eenvoudige daad van het *opschrijven* van de zegeningen die Hij schenkt, overal om ons heen, gebruikt om ons leven te veranderen, en het leven van degenen die wij aanraken.

Daarom raad ik je aan om op reis te gaan met genade. Maak een eigen lijst van genadige geschenken, tel alle manieren waarop Hij je liefheeft:

Bid. Begin met een eenvoudige vraag, die je tot het refrein van je dag maakt: ‘God, open de ogen van mijn hart.’ Op deze reis heb je dagelijks de leiding van de Geest nodig.

Ontvang. Open je handen om de eenvoudige, dagelijkse geschenken te ontvangen. Schrijf alle unieke en dagelijkse dingen op die je ziet, van wat groot is en opvalt tot wat klein is en verborgen.

Aanbid. Aanbid en prijs Hem voor het onverwachte en onwaarschijnlijke, voor wat vanzelf gaat en voor wat je zwaar valt, en voor zegeningen die dat op het eerste gezicht niet lijken te zijn. Hoe meer je er telt, hoe meer je er zult zien. Veracht het kleine niet. Momenten zullen zich aaneenrijgen en voor je het weet geloof je het – *de aarde is vol van zijn glorie!*

Dan nog even dit: er is geen methode of recept. Het gaat eenvoudigweg om een bereidheid om te buigen en te ontvangen, om te gaan letten op de dagelijkse liefde van God die zich voor je opent.

Wat is er eenvoudiger, heerlijker, dan te doen waar we voor gemaakt zijn?

Zo kan het gaan: ik ervoer hoe heilzaam het is om binnen een paar maanden tijd duizend geschenken op te schrijven – het zorgde ervoor dat ik bleef letten op al de manieren waarop Hij fluistert, ‘Ik heb je lief.’ Sommige mensen tellen tien geschenken per dag, anderen maar drie per dag tot ze er duizend hebben in een jaar, terwijl weer anderen een dag per week intensief, als een razende tellen, met wijd open ogen. Wat je ook doet, de oefening is bedoeld om een gewoonte te ontwikkelen, om lofprijzing te leren leven, om dankbaarheid en vreugde tot je uitgangspunt te maken, om dankbaarheid niet te reserveren voor feestdagen maar tot een *levensstijl* te maken – zodat alle dagen heilig en apart gezet zullen zijn voor ware vreugde.

De zestig overdenkingen in dit boek vormen een weerslag van mijn ontdekking. Ieder afzonderlijk zijn ze als bomen in een weelderig bos vol geschenken. Elke reis is uniek, maar het is mijn nederige gebed dat mijn indrukken je zullen vergezellen en aanmoedigen bij je eigen gebedsvolle ontdekking van een levensstijl van gerichtheid op en gemeenschap met Christus. Van hoe buitensporig God je liefheeft en hoe wanhopig je Hem elk moment nodig hebt. Het allermeest hoop ik dat deze aantekeningen je blik verbreden op de eindeloze en weergaloze genade van een

overvloeiende God. Blader naar het einde van dit boek, sla de lege bladzijden open en maak een begin met je eigen lijst met duizend geschenken – *neem de uitdaging aan om voluit te leven!*

Kom, laten we beginnen aan de jacht op geschenken! God wil je zo veel laten zien door jouw verlangen om Hem dieper en vollediger te leren kennen – maar zijn genade kun je alleen *rechtstreeks* ervaren. Het belangrijkste is om gewoon maar te beginnen.

Ik bid dat God je reis zegent met het grootste geschenk van allemaal – meer en meer van zichzelf!

Alles is genade.

Ann

OVERDENKING 1

Tellen

Dit zegt de HEER:

‘In het uur van mijn genade geef ik je antwoord,
op de dag van de redding zal ik je helpen.
Ik zal je behoeden, ik neem je in dienst
voor mijn verbond met de mensen,
om het land weer op te richten,
om het verlaten erfgoed in eigendom terug te geven.’

Jesaja 49:8

Die akker met bonen ten westen van de boerderij, hij zag er tegen oktober uitgemergeld uit, hangende peulen als knokige ribben.

Zodra er maar een zuchtje wind was, ratelde het veld, vel over been.

Dat zei mijn vader altijd over een broodmagere kerel, dat je zijn ribben kon tellen. Voor geen goud wilde ik die bonen tellen, de opbrengst weten van die waardeloze akker.

Toen mijn man, de Boer, de combine het land op reed en de kop omlaag zette om de bonen te oogsten, zat ik naast hem, verhief mijn stem om boven het geluid van de motor uit de vraag te stellen: ‘Is het mogelijk dat wat niets lijkt te zijn toch iets opbrengt?’

De akker, hij was amper een blik waard. Ik heb in de spiegel wel eens zo’n gezicht gezien.

‘Nou – het stelt inderdaad niet veel voor.’ De Boer kijkt op van

het stuur, laat zijn blik dwalen over de akker noordwaarts. 'Vol onkruid. En schraal.'

Het wit van het zaagdistelzaad vermengt zich met het stof. Deze akker heeft geen regen gehad in juli en een mens kan niet zorgen voor regen. Hij kan slechts zijn knieën buigen en zijn handen opheffen. De oogst leek een mislukking. Ik ken dit, dit komt me bekend voor, dit ben ik zelf.

De eerste keer dat het woord dankbetuiging voorkomt in de Bijbel lezen we dit:

Dit zijn de voorschriften voor het vredeoffer dat aan de HEER wordt aangeboden: Wie het offer als dankbetuiging aanbiedt, offert bij het offerdier dikke ongedesemde broden, met olijfolie bereid, dunne ongedesemde broden, met olijfolie bestreken, en dikke broden van fijne tarwebloem, doordrenkt met olijfolie. Aan deze gaven, die hij tegelijk met het offerdier moet brengen, moet hij ook gedesemde broden toevoegen.

Leviticus 7:11-13

De eerste keer dat het woord dankbetuiging genoemd wordt in de Schrift maakte het dankoffer deel uit van het vredeoffer. Geeft dat niet iets aan?

Zou het niet zo kunnen zijn dat je alleen de vrede van God ontvangt als je Hem dankt? Is dankbaarheid ten diepste niet de diepe, vergenoegde ademhaling van vredigheid? Vraagt God ons daarom om te danken, zelfs als dingen mislukt lijken te zijn? Als er niet veel lijkt te zijn om voor te danken?

De bonen ratelen door de combine, de zuigmond vult de bak met gouden bonen, als brood dat langzaam rijst.

Elk dankoffer van de Israëlieten moest tien broodoffers bevatten.

Het eerste leek op crackers. Het tweede op wafels. Die stonden

bekend om het feit dat ze zo dun waren. Dit was de volgorde van het danken.

Eerst werd er gedankt voor de dunne dingen, de wafelachtige dingen die er maar amper waren. Het volk van God dankte eerst voor zelfs het magere en het weinig belovende.

En dan kwam het, dankbetuiging voor de gedesemde broden. Waarom zou desem, gist – dat wat in de Schrift gezien wordt als onrein, ongewenst – waarom zou desem onderdeel uitmaken van het dankoffer?

Echte dankbetuiging is er altijd voor *alle* dingen, want onze God is een God die alle dingen kneedt tot een brood dat voedt. Paulus prijst zichzelf ‘gelukkig onder alle ellende’ (Romeinen 5:3) en schept ‘vreugde in [zijn] zwakheid: in beledigingen, nood, vervolging en ellende’ (2 Korintiërs 12:10). Hij wist dat wat niets leek te zijn, toch iets goeds kon voortbrengen, in de handen van een goede God.

Als we een dankoffer brengen moet ons idee van wat heilzaam is op het altaar. Dan danken we God voor alles, omdat Hij heil brengt. Als we een dankoffer brengen, laten we ons eigen perspectief varen en heffen we toch onze handen op in lofprijzing – altijd. Een offer is, per definitie, niet iets makkelijk – maar wel iets heiligs.

Hier draait het om: we danken God niet voor hoe we ons voelen, maar voor wie Hij is.

‘Kijk eens op het scherm!’ De Boer wijst naar het scherm rechts van het stuur. ‘Zie je de getallen, hoeveel de opbrengst is per hectare? Als je de cijfers niet zag, zou je het nooit raden, toch? Het brengt veel meer op dan je op het eerste gezicht zou denken.’ Hij schudt zijn hoofd in blije verwondering.

‘Echt? Hoe kan dat?’ De getallen op het scherm tarten het ogenschijnlijk schamele en onvolgroeide gewas, en ik lach ongelovig.

‘Ik weet het! Ik weet het...’ De Boer lacht, blikt omlaag naar

de bonen die de zuigmond van de combine ingaan, één oog nog steeds op het scherm gericht.

Wie dankbaar is voor het kleine, ontvangt veel vreugde... en door te tellen op hoeveel manieren Hij je liefheeft, vermenigvuldigt je blijdschap.

Wie zegeningen telt, ontdekt dat het leven meer opbrengt dan je denkt.

Waarom houd ik mijn ogen niet gericht op het getal van zijn geschenken? Waarom wil ik niet weten dat, hoewel er niet genoeg regen lijkt te zijn geweest, Hij regeert en Hij genoeg is en de overvloed groter is dan gedacht.

De onvruchtbare plekken zouden wel eens de plekken kunnen zijn waar je het dichtst bij God bent en de magere plekken zouden voller kunnen zijn dan ze lijken, en wie is niet vol als je Christus hebt?

‘Kijk eens hoeveel bonen zich hebben verstoppt in deze peul?’

Kleine Shalom, ze roept me als we teruglopen over het land.

‘Tel ze eens, mamma.’

‘Ja,’ zeg ik. ‘Ja, laten we eens tellen.’

We tellen de ribben van het veld, geschenken stapelen zich ongedacht op. De weg naar vrede gaat altijd via dankbaarheid, en ik zie het.

Ik zie het – hoe de Boer naar me zwaait vanaf de oogststoel, zijn hand gewillig gericht op de hemel.

God, zorg ervoor dat ik het vandaag opnieuw weet: als je zegeningen telt, ontdek je dat het leven meer opbrengt dan je denkt. En mijn leven draagt het meeste vrucht, als ik mijzelf helemaal overdraag aan U.

OVERDENKING 2

Een keuze

Gods verborgen en geheime wijsheid [is] dat wij... zouden delen in zijn luister.

1 Korintiërs 2:7

Ze legden haar grafsteen plat in de aarde, een zwarte granieten steen zonder data. Alleen maar de vijf letters van haar naam. Aimee. 'Geliefd.' O, wat was ze dat. We hielden van haar. En die grafsteen die haar doodsbed afsloot, sloeg onze levens dicht. Sloeg elk idee van genade dicht.

In feite mompel je als je een kind begraaft – of eigenlijk gewoon altijd als je 's morgens opstaat en het rauwe leven leeft – dan mompel je die vraag voortdurend stilletjes voor je uit. Niemand die het hoort. *Kan er een goede God zijn?* Een God die goede gaven schenkt, terwijl er al die lange nachten een wiegje leeg ligt, terwijl de maden door de kist vreten? Waar is God nu echt? Hoe kan Hij nu goed zijn terwijl baby's sterven, en huwelijken ontploffen, en dromen wegwaaien als stof in de wind? Waar wordt die genade dan uitgedeeld als de kanker knaagt en de eenzaamheid schuurt en onnoembare plekken in ons stilletjes afsterven, zonder oorzaak afbreken, eroderen? Waar heeft deze vreugde van God zich dan verstopt, deze God die de aarde vervult van het goede, en hoe leef ik het volle leven als het leven vol van pijn is? Hoe kunnen vreugde en genade en schoonheid in me ontwaken, en al die dingen die het leven vervullen, terwijl ik nog verdoofd zit bij

de brokstukken van mijn dromen en alles wat me leeg maakt?

Is dit het vergif dat in de lucht hangt, de atmosfeer die we inademen, die onze longen in brandt, dit *Nee, God?* Nee, God, we aanvaarden niet wat U geeft. *Nee, God, Uw plannen zijn een misse-lijk-makende, bloedende bende en dat was de bedoeling niet en denkt U nu echt dat ik dat pik?* Nee, God, dit is afschuwelijk en een gore bende en kunt U nu werkelijk niks goed doen en gewoon al deze pijn hier even weghalen en dan beginnen we gewoon weer opnieuw, OK? En, God? Bedankt voor niks hoor. Is dit niet de erfenis die we met ons meedragen, de erfenis uit het Paradijs?

Overal waar we kijken zien we een wereld van tekort.

Ik honger naar vervulling in een wereld die leeg is.

Maar vanaf het begin in de Tuin heeft God een heel ander plan met ons. Zijn bedoeling, vanaf het moment dat Hij neerdaalde en zijn leven in het stof van onze longen blies en ons tot leven kuste – zijn bedoeling was niet om ons stiekem te gronde te richten. Ondanks alles heb ik het gemerkt: Hij heeft verrassende, geheime bedoelingen.

Ik doe een Bijbel open, en daar liggen ze: zijn plannen, open en bloot. Het is moeilijk te geloven als ik het lees, en ik moet er steeds weer naar terug, de woorden voelen en zeker weten of het waar is. Zijn liefdesbrief doodt elke twijfel. Hij wil ons een nieuwe naam geven, ons onze ware naam teruggeven, ons ware zelf.

Hij wil de gaten in onze ziel genezen.

Vanaf het eerste begin, dat paradijsbegin, is dat altijd zijn geheime doel geweest, en dat is het nog steeds: dat we onze *volle glorie* herwinnen. *Schokkend* – dat Hij dat doet! Voor ons, zo onwaardig. En toch heeft God sinds we die hap namen uit de vrucht en onze ziel openscheurden, we dat gat sloegen waar elke vreugde door wegsijpelt, altijd dat wilde, geheime plan al gehad. *Hij wil ons weer doen delen in zijn luister. Zijn luister en zijn genade.*

Genade, het betekent ‘gunst’, gratie, het Latijnse *gratia*. Er klinkt vrije beschikking in door. Een gratis en onverdiende gunst.

Dat is genade. Het is één ding om de genade die aan het kruis verdiend werd aan te nemen. Maar ervoor kiezen om zo te leven dat je vervuld wordt met zijn genade? Vol worden van alles wat Hij geeft en voluit leven – vol van glorie en genade en God?

Ik weet het, maar ik wil het niet weten: dat is een keuze.

Levend te midden van verlies, kan ik er voor kiezen om ja te zeggen.

Ervor kiezen om ja te zeggen tegen wat Hij ons vrijuit schenkt.

God van alle geschenken, dank U. Dank U! Voor de genade dat ik ervoor kan kiezen om te zien. Ik kies ervoor om vandaag ja te zeggen tegen alles wat U geeft. Doe uw werk in mij – ik wil meer voluit leven.

OVERDENKING 3

Prioriteiten

Maar de basale waarheid van Gods bestaan is overduidelijk.
Open je ogen en kijk om je heen!
Kijk lang en aandachtig naar wat God gemaakt heeft,
zo zijn mensen altijd in staat geweest te zien
wat hun ogen niet konden waarnemen:
...
het mysterie van zijn goddelijk Wezen.

Romeinen 1:19-20 (The Message)

Het gebeurt als ik de pompoen heb opengesneden.

De twee helften gespleten en in vieren gedeeld daar op de snijplank.

Nadat de verfkwasten schoongewassen zijn, nadat de schaakstukken allemaal weer in hun vakjes staan, nadat de aardappels gebakken zijn en opgediend, de etensborden leeg weggeschoven zijn, legt de Boer het Woord open voor zich en dán word ik geraakt.

‘Allereerst dank ik...’ Zo staat het er, daar in Romeinen 1. De Boer leest het langzaam voor – wat er altijd in alles voorop moet gaan. En Paulus schrijft meer, onthult de hete heiligheid van God. Ik houd het daar in mijn handen. De heilige woorden die mij uithollen.

En vanuit de hemel openbaart Gods toorn zich over al het kwaad en onrecht van hen die met hun onrechtvaardigheid

de waarheid geweld aandoen. Want wat een mens over God kan weten is hun bekend omdat God het aan hen kenbaar heeft gemaakt. Zijn onzichtbare eigenschappen zijn vanaf de schepping van de wereld zichtbaar in zijn werken, zijn eeuwige kracht en goddelijkheid zijn voor het verstand waarneembaar. Er is niets waardoor zij te verontschuldigen zijn, want hoewel ze God kennen, hebben ze Hem niet de eer en de dank gebracht die Hem toekomen... Omdat ze het beneden hun waardigheid achtten God te erkennen, heeft God hen overgeleverd aan hun eigen onbetrouwbaarheid en doen ze wat verwerpelijk is.

Romeinen 1:18-21, 28

Het licht vult de drinkglazen die nog op tafel staan. Ik voel de warmte ervan in mijn nek. Het voorjaar komt. Warmte smelt alles wat koud is.

Een van de beste schrijvers die ik ken, een vriend, pastor en landgenoot, Mark Buchanan, stelde de scherpste vraag: ‘Wat doet Gods woede ontbranden? Wat is de wortel van alle zonden, de gesmolten kern van slechtheid en goddeloosheid – die God ertoe brengt om ons uit te leveren?’¹

Is dat niet waar we achter moeten komen? Het staat daar in Romeinen 1. Het is niet de zondigheid die je zou denken: het is de ondankbaarheid die wij laten zien. Het is onze ondankbaarheid die de aanzet geeft tot de volle toorn van God.

Bij het begin van Genesis en van Romeinen 1 draait het om hetzelfde. Eva’s ondankbaarheid jegens alles wat God geeft en haar verontwaardiging over het feit dat Hij haar één vrucht niet geeft, dat zet de val in gang. Romeinen 1 bevestigt dat: ‘Want hoewel ze God kennen, hebben ze Hem niet de eer en de *dank gebracht* die Hem toekomen. Hun overpeinzingen zijn volkomen zinloos en hun onverstandig hart is verduisterd.’

Onze val is altijd allereerst een gebrek aan dankbaarheid.

De trots van ondankbaarheid komt altijd voor de val. God laat er geen misverstand over bestaan en er is geen enkel excuus – maar ze hebben Hem niet gedankt.

Dat, nu juist dat heb ik gedaan, deze morgen nog, terwijl ik aard-appels opschepte. Het huis stond op z'n kop, één dwaze bende en verbazingwekkend vol leven. Verf op een shirt, over heel de tafel. De verliezer bij het schaken barst in huilen uit. Het draderige vrucht-vlees van pompoenen overal op het aanrecht. In plaats van op mijn knieën te vallen in dankbaarheid, verval ik tot zonde en boosheid.

Als ik God afval, Hem niet dank, laat God mijn leven zelf worden tot afval.

Ik zou er goed aan doen om het mezelf in te prenten: *een gebrek aan lofprijzing leidt tot bederf.*

Dat is wat Buchanan ontdekt in de Schrift, precies daar in Romeinen: 'De kern van verdorvenheid en goddeloosheid is dit: een weigering om God te verheerlijken. Het is de weigering om Hem te danken.'²

Verdorvenheid is niet vooral te vinden in een of andere slechte buurt, een schimmige achterafstraat. Nee, zoals Buchanan zegt, 'Alle verdorvenheid in de wereld begint met een daad van vergeet-achtigheid.'³

Ik knik langzaam.

Op oneindig veel manieren laat God zijn heerlijkheid schitteren voor onze ogen, maar we halen onze schouders op, we sluiten onze ogen ervoor. En dus laat Hij komen wat *wij* willen – en alles en iedereen gaat op zwart.

Er valt licht op de tafel; het vult de opengeslagen bladzijden.

Is dat niet wat Paulus zegt? Als we, in het licht van alles om ons heen, ons niet tot God wenden in dankbaarheid, dan geeft God ons wat we willen – en levert ons over aan de duisternis...

Wees dankbaar en alles verandert – en God wendt zich niet van je af.

En dan nog dit: als alle verscheurende verdorvenheid in de wereld begint met een daad van vergeetachtigheid – dan verenigt de daad van letterlijk zegeningen tellen ons weer met God. Dat is de heling.

Na het middageten maak ik het aanrecht schoon, verzamel de stukken pompoen en het vruchtvlees. Daarna pak ik het dagboek erbij en pen ik weer een punt van dankbaarheid neer, voor dit moment, dit licht dat me verder leert zien.

Want al deze helften, ze worden weer heel.

Vader God, U bent de Gever van genade. Vergeef mij dat ik een vergeeter ben, als het gaat om dankbaarheid. Dat is niet zomaar iets. Het leidt tot verdorven dingen. Hoor mijn hartenkreet: vergeef me dat ik U niet heb gedankt. Als dankbaarheid altijd de hoogste vorm van denken is – zorgt U er dan voor dat het altijd mijn eerste gedachte is. Laat me U eerst danken – zodat mijn leven niet verandert in het laatste wat ik zou wensen. Laat mij eerst tot U gaan – prioriteiten stellen betekent U eerst danken.

OVERDENKING 4

Denken en danken

Laten wij dan altijd door Hem een lofoffer brengen aan God, namelijk de vrucht van lippen die zijn Naam belijden.

Hebreeën 13:15 HSV

Als het touw straktrekt, houdt Levi zich stevig vast – en hij lijkt van blijte verwondering haast te barsten.

Het kind zit helemaal onder de sneeuw – één groot feest.

Hij tovert een brede glimlach op mijn gezicht. Zo kan het leven ook zijn – je overgeven aan het feest van ten volle leven.

Hij maakt mij weer kind – een schaterlach als sneeuwval en zijn wangen helemaal rood, winter en verwondering daar in hem, en zijn vader knipoogt naar me en ik ga liggen in de sneeuw en dit moment hier, het verwarmt me door en door.

Wie lacht er niet met hem mee, terwijl hij met zijn slee regelrecht naar de rand glijdt?

Hij gaat meer dan eens ondersteboven.

Ik wacht tot hij zal gaan huilen.

En ik ben de dwaas die niet weet waar het over gaat. Het is daar in zijn ogen: de spanning ligt juist in proberen te doen wat onmogelijk lijkt.

Is dat niet altijd de plek waar angst geloof ontmoet en het aangezicht van God?

De sneeuw kleurt blauw in de schemering. De hond hijgt blij. De jongen is vol leven, vol verwondering.

De zon maakt zijn eigen sledetocht. Ik probeer me al dit heerlijke in te prenten – het geloof, de valpartijen en het volle leven.

Robert Frost heeft gelijk: ‘Een uurtje winterdag lijkt steeds te kort.’⁴ En er zijn Paradijsdagen – dagen waarop je wilt dat de zomersproeten van de jongens niet verdwijnen, dat ze hardop blijven lachen en dat het licht nog wat langer draalt en de hond je met zijn rondrennen jong houdt.

Het is geen cliché, deze bewustwording van verwondering, dit danken voor alles.

Dankzeggen is geen inhoudsloos optimisme. Wees Chesterton daar al niet op?

‘Ik blijf er graag bij dat danken de hoogste vorm van denken is, en dat dankbaarheid geluk is dat verdubbeld wordt door verwondering.’⁵

Ik vraag me af of danken daarom de hoogste vorm van denken is – omdat dit altijd de juiste volgorde van de dingen is: wij verne-
derd. Voor een verhoogde God.

Is dat niet waar het in de wereld vaak misgaat? De wereld heeft minder geklaag nodig en meer dankbaarheid – mensen die zich bezighouden met de hoogste gedachten.

De wereld heeft meer mannen en vrouwen nodig die dankbaarheid leven en verheven gedachten koesteren.

Waarom zouden we ooit moe worden van ons neerbuigen in dankbaarheid – *danken* – deze hoogste vorm van denken?

Dat doen toch alle grote kunstenaars en denkers – ze blijven wakker voor het wonder van Gods wereld. Grote denkers zijn dankbare dankers – de ware groten der wereld leven dankbaar.

En is dat dan ware levenskunst – jezelf steeds weer wakker schudden voor zijn wonderdaden in zijn Woord en zijn wereld?

Is het niet de verwondering die de liefde doet ontbranden?

Levi draait rond op zijn slee, op zoek naar vreugde, dat ene dat al het andere opengooit.

Hij schreeuwt naar me terwijl hij langs vliegt. 'Is dit niet super?'

En ik lach dankbaar voor de verwondering van het hier en nu. Dank, dat wat je tot een kind maakt vol verwondering, tot de grootste denker, ja: het koninkrijk der hemelen behoort aan wie worden als kinderen.

En de bomen bij zonsondergang, ze vatten vlam daar in de bossen.

Vader God, zorg ervoor dat ik nooit moe word van de hoogste vorm van denken – danken. Maak dit tot een fantastische dag – door me te brengen tot dankbaar denken. Geef mij de hoogste gedachten – dankbaar vernederd voor U.

OVERDENKING 5

Naar de sterren reiken

En Hij nam een brood, sprak de dankzegging uit, brak het en gaf het hun...

Lukas 22:19

Ik herinner me een keer bij de kapper. De vrouw naast me zit te lezen, en ik lees de titel van wat ze leest in de spiegel: *1000 plekken die je gezien moet hebben voordat je sterft*. Is dat het? Zijn er plekken op deze aarde die ik beslist gezien moet hebben voordat ik in deze tijd stop met ademen, voordat ik de eeuwigheid ga inademen?

Waarom? Om te kunnen zeggen dat ik redenen heb gehad om een diepe buiging te maken? Om te kunnen zeggen dat ik schoonheid heb gezien? Om te kunnen zeggen dat ik stilgezet ben van verwondering?

Maar is het dan niet hier? Kan ik het *hier* dan niet vinden? Deze heel reële longen zullen vandaag meer dan 11.000 liter lucht inademen en vannacht verrijst boven onze boerderij de Grote Zeshoek van de stralende wintersterren – Sirius, Rigel, robijnen Aldebaran, Capella, de vurige Tweelingen, en Procyon, met in het midden de scharlaken Betelgeuse, de rode supergigant, twee keer zo groot als de baan van de aarde om de zon.

Is het niet hier? Het wonder? Waarom is het zo'n worsteling, dag in dag uit, om het te zien? Wankelen we werkelijk zo blind door het leven dat we geconfronteerd moeten worden met *verblindende* pracht voordat onze wazige ziele-ogen de grootsheid

herkennen? Precies dezelfde overvloeiende grootsheid die ons leven elke dag hier en nu binnenstroomt. Wie heeft tijd genoeg of ogen genoeg om alles te zien?

Ik heb niet meer tijd van leven nodig om meer plekken te zien, meer te bezitten, meer te bereiken. Want de verwondering begint hier – voor ogen die het zien willen.

Het gezicht van Jezus komt tevoorschijn. Jezus, God-Mens met zijn eigen einddatum. Jezus, de God-Mens die kwam om mij te redden uit de gevangenis van angst en schuld en depressie en verdriet. Wat beschouwt Jezus, met nog minder dan twaalf uur te gaan, als het allerbelangrijkste?

‘En Hij nam een brood, *sprak de dankzegging uit*, brak het en gaf het hun...’ (Lucas 22:19).

Langzaam lees ik het. In de oorspronkelijke taal staat voor ‘Hij sprak de dankzegging uit’ het woord ‘*eucharisteo*’. Ik zet er een streep onder.

De wortel van het woord *eucharisteo* is *charis*, en dat betekent ‘genade’. Jezus nam het brood en zag het als genade en sprak de dankzegging uit. Hij nam het brood en wist dat het een *geschenk* was en dankte ervoor.

Maar er is meer, en ik lees verder. *Eucharisteo*, dankzegging, omvat het Griekse woord voor genade, *charis*. Maar er zit ook het woord *chara* in, en dat betekent ‘vreugde’. *Vreugde*. Ja! Die kan ik goed gebruiken. Zijn we daar niet naar op zoek als we meer willen? Zei Augustinus het al niet: ‘Zonder uitzondering... proberen we allemaal hetzelfde doel te bereiken, en dat is: vreugde.’⁶

Ik haal diep adem, als een reiziger die eindelijk thuiskomt. Dat is altijd al het doel van het volle leven – vreugde. En mijn leven weet maar al te goed hoe dat glibberige woordje, *vreugde*, mij telkens weer ontsnapt. Ik voel hoe mijn hele wezen reageert op dat ene woord. Ik snak naar meer leven, naar meer *heilige vreugde*.

Dat probeerde ik te bereiken, te grijpen. Vreugde. Maar waar vind ik deze heilige graal van vreugde? Ik begin weer te lezen. Ligt

hier de sleutel voor de deur naar het allerbelangrijkste? Diepe *chara*-vreugde is enkel te vinden aan de tafel van de *euCHARistee* – de tafel der dankzegging. Ik kijk voor me uit en vraag me af... is het zo simpel?

Hangt de hoogte van mijn *chara*-vreugde af van de diepte van mijn *eucharistee*-dankbaarheid?

Dus, zolang er iets te danken valt... Ik denk hierover door. Zolang we dankbaar kunnen zijn, is er altijd vreugde mogelijk. *Vreugde is altijd mogelijk.*

Altijd, dat betekent – nu; *overal*, dat betekent – hier.

De heilige graal van de vreugde bevindt zich niet in een of andere exotische bestemming of op een of andere emotionele bergtop. De vreugde van de verwondering kan hier zijn! Hier, in de chaos en de pijn die door je heenslaat, is vreugde – ongelooflijk! – mogelijk. De enige plek die we gezien moeten hebben voor we sterven is deze plek waar we God zien, hier en nu.

Ik fluister het luidkeels uit, laat mijn tong deze klanken voelen, mijn oor hun waarheid horen.

Charis. Genade.

Eucharistee. Dankzegging.

Chara. Vreugde.

Een drievoudig sterrenstelsel in de duisternis.

Dit zoeken naar het sterrenstelsel in het donker – genade, dankzegging, vreugde – zou dat het kunnen zijn: naar de sterren reiken?

God, dank U dat U me de schoonheid laat zien in al de wonderen van het hier en nu, die U voor me plaatst, om een goed werk in mij te verrichten. Help me om alles wat me omringt vandaag te zien met nieuwe ogen van dankbaarheid.

OVERDENKING 6

Onbevreesd

Ik ben stil geworden, ik heb mijn ziel tot rust gebracht.
Als een kind op de arm van zijn moeder, als een kind is mijn
ziel in mij.

Psalm 131:2

Er zitten vogeltjes op de voedertafel, meesjes. Zenuwachtig fladderen ze heen en weer. Ik zie het licht in de bomen, hoe het over de muren valt. Over de dikke dagkalender vol met wat er allemaal nog moet. En ik probeer niet te vergeten om adem te halen.

Johannes Calvijn en ik, wij herinneren ons allebei het jaar dat we vier waren.

Het jaar dat ik vier was, werd mijn zusje verpletterd onder de wielen van een vrachtwagen op ons erf. Dat is mijn eerste herinnering, de dag dat Aimee doodging.

Angst heeft mij gevormd.

Johannes Calvijns moeder stierf in het jaar dat hij vier was. Wetenschapper en historicus William Bouwsma beschrijft Calvijn als ‘een uitzonderlijk bezorgd man’.⁷ Calvijn begroef alle drie de baby’s die hij en zijn vrouw kregen. Hij zei dat hij in de Psalmen ‘alle kwelling, leed, vrees, twijfel, hoop, zorg, verbijstering, kortom alle verwarrende gevoelens waarmee de gedachten van mensen gewoonlijk geroerd worden’ vond.⁸ Die man begreep wat vrees is.

Zware wolken komen dichterbij vanuit het westen. De muren in de keuken worden grijs en stil. Joshua speelt zachtjes op de pi-

ano, omhoog en omlaag, de *Music Box Dancer*. Een vriendin legde me dit weekend zeer gedetailleerd uit hoe de economie op instorten staat. Een chronische ziekte flakkert weer op. Tieners stellen moeilijke vragen. Ik blijf de bladzijden van de kalender gladstrijken, de dingen terugduwen. *Hoe kun je weer leren dansen?*

Wat is het antwoord op vrees? Joshua speelt zo zeker, het huis zingt en danst van blijdschap. Dit is wat Calvijn schreef. 'De bestendigheid van de wereld hangt af van de vreugde van God in zijn werken.' En dan, 'Als op aarde zulke lofprijzing van God niet gehoord wordt... dan raakt de hele scheppingsorde in de war.'⁹

Als we ons niet verheugen wankelt onze wereld. Een lied van dank brengt alles tot rust.

Het antwoord op angst is de aanbidding van Christus.

Mijn Bijbel ligt open naast mijn dankdagboek. Iemand moet vandaag pianoles hebben, en een kleine broer is al in tranen omdat zijn grote broer hem met woorden pijn deed, en zussen kibbelen luid over wiens beurt het is om het bed op te maken, en ik heb gesnauwd, doodop, nijdig, tegen het jengelende middelste kind dat niet door de sneeuw en kou wilde banjeren om eieren uit het kippenhok te halen. Angst kan het masker van boosheid dragen. Angst om te falen, om te vallen, om achterop te raken, het kan ons messcherp maken. Soms is het leven al voor negen uur 's morgens een chaos.

Joshua struikelt over noten. Het kwik in de thermometer buiten aan de boom is traag en zwaar. Rijp staat op de ramen. Hoe adem je, hoe dans je?

'Als het aankomt op vreugde in God, dan zijn wij maar koud!' schreef Calvijn. 'Daarom moeten we onszelf erin oefenen en er al onze zintuigen bij gebruiken – onze voeten, onze handen, onze armen en de rest – opdat ze allemaal kunnen dienen in de aanbidding van God en zo Hem grootmaken.'¹⁰

Dat is het. Als de ergernis zich opstapelt, *oefen* dan je lied, gebruik al je zintuigen.

Ik gebruik mijn hand, pak de pen op en schrijf weer een paar extra geschenken op – *gebruik* mijn zintuigen om God te zien en groot te maken in dat dankdagboek.

Ik word warmer. Joshua oefent het refrein. Oefenen. Gebruiken. *Verhogen*.

Het antwoord op angst is altijd *Christus verhogen*.

De meesjes schieten weg bij de voederplank en vliegen, gevleugelde warmte. Ik kijk toe door het raam. Een kind duwt zich tussen mij en het raam en we hebben even een moment samen. Er is verwondering. Alles versmelt tot dankbaarheid.

Calvijn zei dat ook. ‘Als we een havik vergelijken met de rest van de hele wereld, dan is die niets. Maar als zo’n klein onderdeel van Gods werk ons al met verrukking en verbazing vervult, hoe zou dat dan niet gelden voor al zijn werken als we ze allemaal bij elkaar optellen?’¹¹

Verrukt en verbaasd? Telde Calvijn ook? Als we ze allemaal bij elkaar optellen, die duizend, dat eindeloze tellen van de oneindige genade van God? Mijn pen ligt op het aanrecht.

Joshua speelt nu volmaakte vreugde, de *Music Box Dancer*, en vindt alle goede noten, oefent zich in al deze verrukking. En ik denk dat niemand me ziet in de keuken. Ik draai rondjes, oefen mijn voeten en handen en armen en de rest, gewoon blij lachend. Gewoon dansend, dapper en onbevreesd.

Heilige Vader, Johannes Calvijn zei dat de bestendigheid van de wereld afhangt van de vreugde over uw werken. Wordt mijn wereld ook bestendiger als ik me verheug in uw werken? Ik zeg het Calvijn na vandaag: ‘Hoe zou dat dan niet gelden voor al uw werken als we ze allemaal bij elkaar optellen?’ Dan kan ook ik dansen. Zorg ervoor dat ik het vandaag niet vergeet, Heer: Christus aanbidden om de angst te verslaan.

OVERDENKING 7

Vertrouwen

Wees over niets bezorgd,
maar vraag God wat u nodig hebt
en dank Hem in al uw gebeden.

Filippenzen 4:6

Ik ben van nature bezorgd, standaard. Die gekromde tenen, mijn terugtrekkende beweging. Die vierkante kaken, de strakke lijnen van wantrouwen in mijn voorhoofd gebeiteld. De handen die zich niet vouwen in gebed... maar gesmeed tot vuisten van controle. *Altijd controle – pseudomacht vanuit de diepte.* Ik wil die bezorgdheid niet loslaten, als een baby die zich aan zijn moeder vastklemt, identiteit.

Houd ik de bezorgdheid klemvast als gedoodverfde controle, de pretentie dat ik het ben die de gang van de dingen bepaalt, terwijl ik bezig ben rondom het huis en nadenk en herkauw? Bezorgdheid lijkt op actie, maar gebed *is* het. En die stress, dat woord dat elk gesprek kleurt, is het mijn poging om te bewijzen hoe onmisbaar ik ben? Of is het meer? Misschien moet het mijn diepste angsten bedekken, omdat stress op een of andere manier dapperder lijkt.

Ik weet dat een onbezorgd hart ontspant, vertrouwt, verzekerd rust in zijn altijd-vertrouwbare armen. Vertrouwen, het is het tegenovergestelde van stress. 'Gelukkig de mens die vertrouwt op de HEER.' (Psalm 40:5) Maar hoe leer je zulk vertrouwen? Kun je

dat oproepen, tevoorschijn toveren door pure wilskracht, op commando?

Vreugde kan mij pas vullen als ik leer te vertrouwen: ‘Moge God, die ons hoop geeft, u in het geloof geheel en al vervullen met *vreugde* en vrede, zodat uw *hoop* overvloedig zal zijn.’ (Romeinen 15:13) Het volle leven, de overstromende vreugde en vrede, overkomt ons alleen maar als ik vertrouw op de liefkozing van de Minnaar, een Minnaar die zijn kinderen nooit de last oplegt van schaamte en zelfverwijt maar de angsten wegstreelt met liefdevolle genade.

Als ik geloof, dan moet ik het loslaten en vertrouwen. Waarom die stress? Geloof in God moet toch meer zijn dan het eens zijn met een waarheid, meer dan een clichématige oefening in kennis? Wat is zaligmakend geloof als het niet een radicale sprong voorwaarts is naar totaal vertrouwen?

Pisteuo is een woord dat in het Nieuwe Testament tweehonderd-twintig keer wordt gebruikt, meestal vertaald met ‘geloof’. Maar alles verandert als ik lees dat *pisteuo* ten diepste betekent ‘geloof hechten aan, vertrouwen’. *Geloof is een werkwoord, iets wat je doet.*

Dus dat betekent dat echt, zaligmakend geloof zo ook moet zijn? Het echte, dagelijks *werk* van vertrouwen. Dan is dus een waar, reddend geloof een geloof dat dankzegt, een geloof dat God ziet, een geloof dat diep vertrouwt? Hoe kan *eucharistee* me helpen te vertrouwen?

Ik lees het vers een aantal keren in de *Amplified Bible* op een middag terwijl jonge handen toonladders de piano op- en afspelen: ‘Dit is het werk [de dienst] die God van u vraagt: dat u gelooft in Hem Die Hij gezonden heeft [dat je je vastklampt aan, vertrouwt op, en gelooft in zijn Boodschapper].’ (Johannes 6:29) Dat is mijn dagelijks werk, het werk dat God van mij verlangt? Vertrouwen.

Soms, te vaak, kan ik de energie er niet voor opbrengen. Dan

lijken stress en angst gemakkelijker. Makkelijker om je zorg-gedachten de vrije loop te laten dan de discipline om die zorgen te temmen, de teugels aan te trekken en ze rustig te richten op de weg voorwaarts, in zeker vertrouwen en niet verduisterd door de spookbeelden aan de horizon. Zijn stress en bezorgdheid bewijzen van een luie ziel, een ziel die de discipline mist om de blik op God gericht te houden? Om in de liefde te blijven? Het zijn vragen die ik het liefst wegstop. Deze hoeken waar ogen mij uit de schaduw toegluren moeten schoongeveegd.

Stress brengt geen vreugde. Is vreugde de inspanning van het vertrouwen niet waard?

‘Dit is het werk [de dienst] die God van u vraagt: dat u gelooft in Hem Die Hij gezonden heeft [dat je je vastklampt aan, vertrouwt op, en gelooft in zijn Boodschapper].’

En tegelijk weet ik en geef ik het schoorvoetend toe: veel van de zorgen die ik me in mijn leven heb gemaakt waren een tekort aan geloof... een te grote behoedzaamheid om de liefdeshand van God te vertrouwen.

Ik maak soep en bak brood en ik weet dat mijn diepste nood een gebrek aan vreugde in God is en ik weet dat ik geen diepe vreugde in God zal vinden als ik geen diep vertrouwen in God heb. Ik poets wastafels en pas als ze glimmen als spiegels zie ik mijzelf als iemand die maar één ding echt nodig heeft: vertrouwen op God.

Zal Hij, die zijn eigen Zoon niet heeft gespaard, maar Hem omwille van ons allen heeft prijsgegeven, ons met Hem ook niet alles schenken?’ (Romeinen 8:32)

Hij gaf ons Jezus. *Jezus! Gaf Hem over voor ons allemaal.* Al hadden we maar één herinnering, zou die niet genoeg zijn? Waarom

neem ik juist deze herinnering zo vaak voor kennisgeving aan? Hij sneed het lichaam van de God-Mens open, een bloederige aderlating. Hij waste ons vuil af met zijn bloedende genade. Hij dreef het ijzer door zijn eigen aderen. Is die herinnering niet genoeg? Hebben we meer nodig? Als God ons niet zijn bloedeigen Zoon onthield, zal Hij ons dan *iets* van wat we nodig hebben onthouden?

Als vertrouwen gewonnen moet worden, heeft God ons vertrouwen dan niet ondubbelzinnig gewonnen met het ruwe hout tegen de open wonden, de dorens scherp in de slapen, jouw naam op zijn gebroken lippen? Zal Hij ons niet met Hem vrijgevig alle dingen schenken die voor ons het beste zijn? Hij heeft immers het onbegrijpelijke al geschonken.

Christus, onze Dwarsbalk.

Het tellen van al onze zegeningen wordt ten diepste samengevat in die Ene.

En de radicale verwondering van dit alles overweldigt me, brengt me tot een zwijgen van vreugde: het is alles Christus. Elk moment, elke gebeurtenis.

Het is alles in Christus en in Christus zijn we altijd veilig.

Heer, help me om diep adem te halen en echt te vertrouwen op mijn Redder – dat Hij echt redt. Dank U, Heer; in mijn Redder ben ik altijd veilig.